

Yttrande Förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2022–2033

Danderyds kommun gör följande bedömning avseende Region Stockholms förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2022–2033.

Länsplanen strävar efter att skapa en mer robust region som blir mindre sårbar för störningar, minskar klimatpåverkan och bidrar till hållbar tillväxt. Danderyds kommun vill särskilt uppmärksamma den stora målkonflikt som inträffar utifrån länsplanens målsättningar för kommunen. De positiva effekter som länsplanens åtgärder förväntas medföra för regionen i stort medför negativa konsekvenser och miljöeffekter för Danderyds kommun.

Då den regionala utvecklingen medför stora negativa effekter för en enskild kommun behöver Regionen särskilt beakta det och vidta åtgärder för att minska de negativa effekterna.

Danderyds kommun är en del av Stockholm Nordost

Danderyds kommun ingår i det kommunövergripande samarbetet Stockholm Nordost (StoNo) bestående av kommunerna Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Stockholm Nordost utarbetar ett gemensamt yttrande som svar på remissen. Utöver det som tas upp i det kommungemensamma yttrandet vill Danderyds kommun förtydliga att det för kommunen finns ett stort behov av åtgärder som behöver beaktas. Dessa inkluderas nedan i svaren på remissens frågeställningar.

Svar på remissens frågeställningar:

- 1. Har Region Stockholm utgått från rätt mål och principer? Är dessa relevanta ur ert perspektiv, respektive ur ett regionalt perspektiv? Beskriv gärna om något saknas eller bör tas bort.**

I den föreslagna länsplanen anger länsplanens nationella mål och regionala mål samt sex huvudprinciper som utgår från målen och plankartan i den regionala utvecklingsplanen.

Danderyds kommun anser att det finns huvudsakliga målkonflikter och huvudprinciper som inte integreras i länsplanens åtgärdsplanering.

Det handlar om motsättningar mellan å ena sidan det transportpolitiska funktionsmålet tillgänglighet och å andra sidan hänsynsmål rörande miljö och hälsa.

De omfattande förändringar av Roslagsbanan som planeras i kollektivtrafikplanen med en fördubbling av trafiken på Roslagsbanan och högre turtäthet får stora konsekvenser för kommunen. Ett helhetsperspektiv saknas idag gällande utvecklingen av Roslagsbanans samlade effekter för kommunen.

För att uppnå enhetlighet i målen och principer behöver Regionen identifiera respektive intresse och föreslå relevanta åtgärder i länsplanen. Kontinuerlig interaktion på politisk nivå, ledningsnivå och tjänstepersonsnivå är nödvändig för att fånga de utmaningar som utvecklingen medför och för att skapa en förståelse för effekter och behov utifrån kommunens perspektiv.

2. Möter de föreslagna objekten upp mot de föreslagna målsättningarna?

I den föreslagna länsplanen har objekten cykelstråket länsväg 262 Danderyd- Rösjön namngivits med utökad budget jämfört med länsplan 2018–2029, vilket är positivt. Detta objekt bidrar till förbättrad tillgänglighet, framkomlighet, trafiksäkerhet samt ökad hälsa.

Utöver detta anser Danderyds kommun att nedanstående objekt ska vara namngivna i planen samt att investeringsmedel ska reserveras för att nå de föreslagna målsättningarna i planen.

Planskild korsning Danderydsvägen / Roslagsbanan

Danderyds kommun har i tidigare remissvar (KS 2017/0370) angett denna åtgärd och på grund av den pågående kapacitetsförstärkningen av Roslagsbanan och att samtliga av Roslagsbanans tåg passerar genom Danderyd behöver det anläggas en planskild korsning vid Danderydsvägen i Djursholms Ekeby.

När Roslagsbanan ökar kapaciteten och därmed även turtätheten genom Danderyd kommer bomfällningarna vid Danderydsvägen så tätt att det kommer att bli problem för den lokala trafiken. Detta kan även påverka utryckningsfordonens framkomlighet i Djurholm negativt. Dessutom måste Roslagsbanan bullerproblematik i spårområdet minska då detta påverkar Danderydsborna negativt.

Danderyds kommun anser att objektet ska anges som namngiven åtgärd i länsplanen och samverka mellan kommunen och Region Stockholm måste ske omgående innan kapacitetsökningen på Roslagsbanan sker.

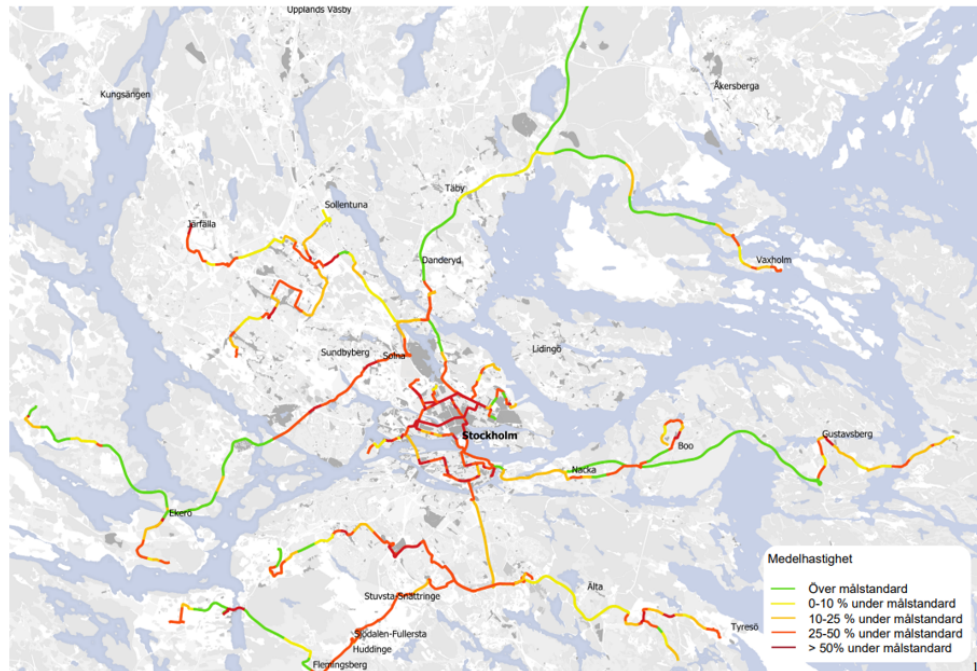
Knutpunkt Danderyd och Centrala Danderyd

På sidan 6 i förslaget anges det att länsplanen ska bidra till hänsynsmålet som innebär att ”ingen ska dödas eller skadas allvarligt och att bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen nås samt bidra till ökad hälsa” och etappmål ”växthusgasutsläppen från inrikes transporter – utom inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandelssystem – ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010”.

Danderyds kommun anser att åtgärderna som föreslås i den kommande länsplanen inte räcker för att nå det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen samt bidra till ökad hälsa med tanke på trafikbuller längs Roslagsbanan samt bullerproblem och utsläpp längs E18.

En bättre kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar ger framtida utvecklingsmöjligheter för Danderyds sjukhus samt andra vård- och omsorgsrelaterade verksamheter. Därtill kan eventuella bostäder, kontor och service längs med E18 fylla en bullerdämpande funktion för bakomliggande befintlig och tillkommande bostadsbebyggelse samt park- och naturområden. Knutpunkt Danderyd har dessutom potential att knyta samman Danderyds sjukhus med Mörby- och Stocksundssidan och skapa säkrare, tryggare och attraktivare stads- och trafikmiljöer för gående, cyklande och kollektivtrafikresenärer.

Danderyds sjukhus är en viktig knutpunkt och målpunkt för många som pendlar från regionens norra kommuner. Idag råder kapacitetsbrist vid Danderyds sjukhus bussterminal och stombusslinjernas medelhastighet på sträckan Danderyds sjukhus och Trafikplats Inverness ligger 25–50% under målstandard på stombusslinjerna, se kartan nedan.

Källa: SL:s stombussboks slut 2020.

Vidare är Danderyds sjukhus ett av regionens akutsjukhus och Region Stockholm planerar för att utveckla området gällande vårdbyggnader med mera. Denna utveckling kommer kräva en bättre koppling till kollektivtrafiken utifrån ett regionalt perspektiv.

Utformningen av knutpunkt vid Danderyds sjukhus är även en viktig förutsättning för att stärka möjligheterna för regional cykelpendling. Den befintliga sträckan förbi Danderyds sjukhus har en trång passage längs hela bussterminalen där även många konfliktpunkter mellan fotgängare och cyklister uppstår.

Frågan om Knutpunkt Danderyd är komplex och bör utredas i god tid inom ramarna för Roslagsbanan till city då området omfattar en stor yta bestående av flertalet detaljplaner. Vidare är denna punkt starkt förknippad med centrala Danderyd vilket gör att ett helhetsgrepp är önskvärt i frågan.

Danderyds kommun anser sammanfattningsvis att centrala Danderyd och Knutpunkt Danderyd utreds omgående av stat, region och kommun parallellt då de olika frågorna har inverkan på varandra. En namngiven åtgärd för detta behöver därför finnas med i länsplanen.

Snabbcykelstråk längs E18

En av de huvudprinciperna i länsplanen är ”Utbyggnad av det regionala cykelvägnätet” (s. 10). Danderyds kommun anser att snabbcykelstråket längs E18 i Danderyd saknas i de föreslagna namngivna åtgärderna.

Ett snabbcykelstråk från Roslagstull till Täby Arninge är av stor betydelse för Danderyd och övriga kommuner i Stockholm Nordost, för att klara framtida krav på utökad infrastruktur. Trafikverket har sedan 2013 tillsammans med Danderyds kommun och Täby kommun utrett möjligheten till detta snabbcykelstråk. Delsträckan Frescati - Mörby centrum har varit med i Trafikverkets förslag till nationell plan. Projektet bortprioriterades av staten i den slutligen fastställda planen.

Danderyds kommun anser att Region Stockholm tillsammans med Trafikverket ska prioritera och namnge projektet i länsplanen som omfattar både framkomlighetsåtgärder och trafiksäkerhetsåtgärder för oskyddade trafikanter för att nå regionala hållbara mål.

Minska negativ miljöpåverkan

Enligt den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) och med en stark befolkningstillväxten som utgångspunkt, beräknas Stockholmregionens invånarantal vara 3,4 miljoner år 2050. Detta är en ökning på nära 50 procent i jämförelse med dagens 2,3 miljoner.

Danderyds kommun anser att länsplanens kollektivtrafiklösningar inte kommer minska bullerproblem och utsläpp utmed E18 samt bullerproblematiken längs Roslagsbanan i Danderyd. Tvärtom medför de föreslagna åtgärderna ytterligare negativ påverkan för kommunen samtidigt som fördelarna inte kommer kommunen till godo. Den regionala utvecklingen är viktig men där effekterna belastar enskild kommun oproportionerligt negativt behöver Regionen ta ansvar för att minska de effekterna.

Förutom ovan nämnda objekt anser Danderyds kommun att andra alternativa åtgärder måste övervägas som exempelvis BRT (Bus Rapid Transit) som kan vara en bra lösning längs E18 för norrortskommunerna. Vattenvägarna kan utnyttjas mer effektivt för gods och persontransporter. Slutligen kan tunnelbanan förlängs norröver mot Arninge via antingen röda linjen eller gula linjen från Arenastaden på lång sikt.

3. Anser ni att prioriteringarna för åtgärdsområdena (åtgärder under 50 miljoner kronor) är relevanta och att fördelningen av dessa motsvarar länets behov?

Danderyds kommun anser att prioriteringarna för åtgärdsområdena är relevanta, men gällande fördelningen av planens medel inom åtgärdsområdena, anser kontoret att delen till livsmiljö såsom bullerreducering (3%) är för liten med tanke på målen om miljö kvalitet och ökad hälsa.

Gällande medfinansiering för ej namngivna mindre åtgärder riskerar en mindre kommun som Danderyd med en hög belastning av genomfartstrafik att få oproportionerligt stora kostnader i jämförelse med andra kommuner. Finansieringen behöver därför lyftas i ett större sammanhang för att nå största möjliga regionala effekt. Danderyds kommun anser att regional trafik som kommer hela regionen till nytta också bör finansieras i större utsträckning via länsplan och nationell plan.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna länsplanen har sitt mål att minska klimatpåverkan och ge positiva hälsoeffekter för regionen, men den saknar åtgärder för att minska negativa hälsoeffekter (trafikbuller från Roslagsbanan och trafikbuller samt växthusutsläpp från E 18) för Danderyds kommun. Danderyds kommun har en oproportionerligt hög belastning av dessa negativa effekter i jämförelse med andra kommuner. Här kan Region Stockholm spela en viktig roll. Region Stockholm måste skapa särskilda insatser i länsplanen för att säkerställa att det finns medel för infrastrukturinvesteringar och bättre livsmiljö.

Utöver det anser Danderyds kommun att kostnader för regional trafik oavsett trafikslag som kommer hela regionen till nytta också bör finansieras i större utsträckning via länsplan och nationell plan.

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras

Registrator.rlk@regionstockholm ange Dnr RS 2021-0109, remiss länsplan 2022-2033.